

50 LET ZAKONKEGA JARMA

Otroci morajo zaupati vate

V današnjih časih seksualne revolucije, ženske in drugačne emancipacije ter nasploh čudnem obdobju, kar zadeva odnose med spoloma, je zlata poroka resnično jubilej, vreden pozornosti. Stari ljudje, ki se ob sobotah zbirajo pred magistratom in opazuje načičkane nevestice in polizane žene, ki množično skačejo v zakonski jarem ter se po izdahnjenem »da« odvijakajo z boljše ali slabšo limuzino, zmajujejo z glavami. Nak, to ne bo dolgo držalo pravijo, preveč brezglavo drvi ta mladež v zakon. Poglejte jih, saj so še smrkavci, kaj ti vedo, kaj je življenje ...

• In morda imajo včasih celo prav. Vsekakor pa — ko so se oni ženili, je bilo drugače. Preizkušnje, skozi katere sta morala iti dva mladoporočenca, so bile težke, morda, gledano z današnjimi očmi, celo nepremagljive. Tudi z Aljo in Francem Medletom je bilo tako. Življenje si ju je krepko privoščilo, nekaj je trenutkov v njunem mozaiku, ki so zarezali globoke brazde v ta sicer prijetna obraza. Ne moreta mimo tega, čeprav je bilo tudi veselih dni veliko. Dovolj, da lahko sedaj 77-letna Alja veselo zamahne z roko, češ, vse enkrat mine, kar je njeno priljubljeno reklo, s katerim si je pomagala tudi v najtežjih trenutkih.

• »Seveda se spomnim dne, ko sem ga prvič zagledala. Stal je na pragu sosedove hiše in takoj sem vedela, da ni od tu. Potem sva se videla tudi naslednji dan in kmalu me je začel pozdravljati. Naprej je pa kar hitro šlo,« se je navihano nasmejala Alja in dregnila Franceljna (ki ima sedaj 80 let), češ, sramežljiv pa takrat nisi bil, kaj ...

• France je bil strojevodja. Kajpak je bil to tiste čase nadvse spoštovan poklic, saj so bili redki izbranci, ki so jim zaupali velike, črne lokomotive in za njimi 400 ali 500 človeških življenj.

• »Najprej si moral začeti s ključavničarstvom,« je pojasnil. »Potem si bil dve leti v delavnici, eno leto kurjačil na lokomotivi in ko si naredil vse izpite za strojevodjo, si šele postal kandidat za voznika lokomotive. Težko je bilo priti do tega poklica, toda spleščalo se je ...«

• »Veste, radi so ga imeli, vedno je vozil najtežje proge,« ga je pohvalila žena. »Če ne bi bilo tiste nesreče pri Brestanici ...«

Petdeset let se že »prenašata«, pa se še vedno rada stisneta

• Iz albuma je izbrskala fotografijo razbitin ekspresnega vlaka.

• »Vozil sem iz Zagreba proti Zidanem mostu, ko sem nenadoma zagledal, da zadnji vagon tovornega vlaka še ni prevozil kretnice. Zavrl sem, toda bilo je že prepozno. Potem se ničesar več ne spominjam, vem le to, da so me odpeljali v bolnišnico, kjer mi je čez nekaj dni šef čestital, da sem rešil čast železničarjev. Saj, nihče od potnikov ni bil ranjen, toda če ne bi zavrl, bi tudi vagoni zgrmeli v Savo ...«

• »Še dolgo po tem je vpil v spanju,« je povedala Alja, »sedaj ga pa vidite, kakšen je. Saj še iz hiše ne more.«

• Medletova hiša je bila med vojno znano pribežališče ilegalcev, ki so imeli tu prenekateri važen sestanek. Tudi otroci — dve hčeri in sin Marko — so sodelovali.

• »Marko je padel, na Ilovi gori ... Še sedaj mi je v spominu njegov nasmeh. Bil je tako vesel fant, komaj sedemnajst let je imel. Ne, tega še danes nisem prebolela ...«

• Toda sedaj ni čas za solze, danes smo prišli, da bi slavili. Zlata poroka je vesel jubilej, pa čeprav smo s to reportažo malo zamudili.

• »Ja, kar hitro je minil čas. Otroci so odšli na svoje, imava pet vnukov in še enkrat toliko pravnukov ... Ko se vsi zberejo v hiši, je tak živ-žav, da je veselje. Tudi sedaj, ob najini zlati poroki, so se zbrali.«

• Alja rada prebira časopise, najraje znanstveno fantastiko v podlistkih (tudi na televiziji jo najbolj pritegnejo oddaje o znanosti in umetnosti). Če bi imela možnost, pravi, bi šla prav gotovo študirat književnost, tako pa takrat ni bilo ne denarja, ne posebnega veselja za to. Samo

ena njena sošolka je šla na Dunaj, na medicino — in to je bila takrat skoraj senzacija ...

• Tudi France rad spremlja novice, posebno pa se seveda razburi, ko je govora o nesrečah na železnici.

• »Malomarnost, vam pravim,« se hitro razvname. »Saj ste brali o tej nesreči na Gorenjskem. Kako vendar je mogel prometnik spustiti vlak ...? Kar zadeva disciplino in odgovornost, je bilo takrat drugače. Če si ga enkrat polomil, si opelel. In če so te na železnici odpustili, nisi imel kam ... Zato so vsi pazili, kako delajo. Malomarnost, vam pravim ...«

• Še sedaj bi spet zlezel na lokomotivo, je še zatrdil. Samo pokazati bi mu morali komande, saj teh novih strojev ne pozna.

• Tako, vidite, živita Medletova. Že petdeset let sta skupaj, v dobrem in slabem. Vzgojila sta otroke, sedaj imata veselje z vnuki in pravnuki ...

• »Veste, vedno sem se držala načela: otroci morajo zaupati vate. Zato sem vedno pazila, da mi nihče ni mogel očitati, češ, glej mama, to si obljubila, pa ni bilo res ... Mislím, da je to — odkritost, zaupanje med starši in otroci, nujno za harmonično družino.«

• Potem sta se vsedla skupaj, da ju še vam pokažemo, kakšna sta, korenjaka, ob zlati poroki. Fotografije bosta gotovo skrbno hranila — do biserne poroke. Do takrat torej, na svidenje!

Z. S.